

אופניים
חשמליים
כללים
לרכיבה בטוחה

הרשות הלאומית
לבטיחות בדרכים

משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים

תתחדשו!

האופניים החשמליים שלכם הם כלי רכב עירוני נוח וידידותי לסביבה. הם שקטים, אינם צורכים דלק, אינם מזהמים ותורמים להפחתת העומס בכבישים.

עם זאת, אופניים חשמליים הם כבדים ומהירים יותר מאופניים רגילים. רכיבה לא זהירה ושלא בהתאם לחוק עלולה לסכן את הרוכב ואת משתמשי הדרך האחרים.

כדי לסייע לכם להימנע מתאונות, ריכזנו עבורכם כמה כללים חשובים לרכיבה בטוחה ואחראית.

סעו בזהירות!

זכרו: כל חוקי התנועה חלים גם על רוכבי אופניים!

החוברת נכתבה בשיתוף:

משרד החינוך – המנהל הפדגוגי – אגף זה"ב, נגישות ואורח חיים בטוח.

ארגון 'בטרם' לבטיחות ילדים.

ייעוץ מקצועי: אייל הרשטיק

כתיבה ועריכה: יאיר רון

איורים: ג'קי ירחי

ספרון זה אינו בא להחליף את חוברת ההדרכה של יצרן האופניים. בכל הקשור לתפעול האופניים ולתחזוקתם יש לפעול על-פי הוראות היצרן.

לתשומת לב ההורים!

אם רכשתם אופניים חשמליים עבור ילדיכם (רק מגיל 16!), באחריותכם לוודא כי הם מקפידים על רכיבה בטוחה ובהתאם לחוק.

רוכבי אופניים צעירים לא צברו ניסיון בנהיגה ואינם מכירים היטב את חוקי התנועה והתמרורים.

ודאו כי ילדיכם מכירים ומבינים את כללי הבטיחות, שימו לב היכן וכיצד הם רוכבים ואל תתפשרו על הבטיחות!

הבטיחות שלהם היא האחריות שלכם!

אסור לרכוב על אופניים חשמליים מתחת לגיל 16.

יש לרכוב בשביל אופניים, ואם אין - רק בכביש!

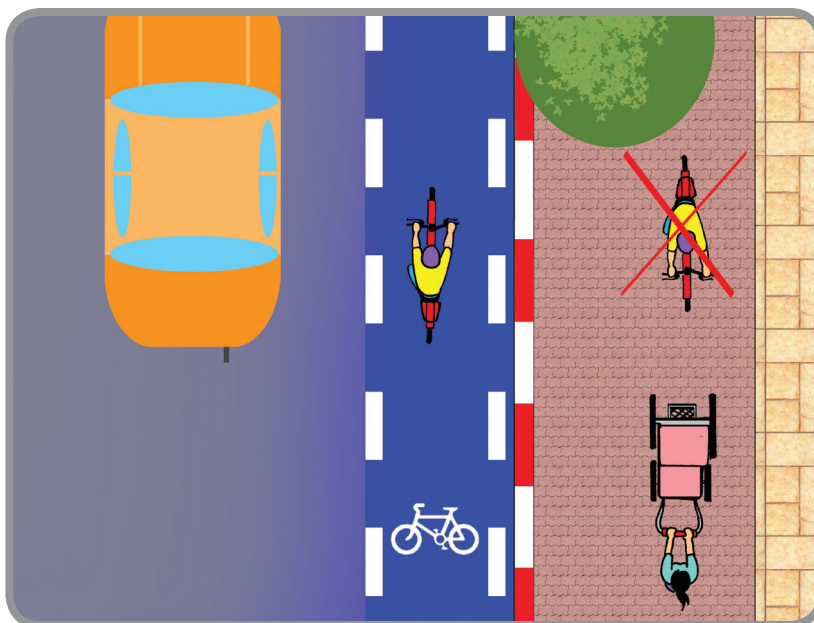
היכן מותר ובטוח לרכוב?

יש לרכוב בשבילי אופניים ; אם אין – אז בכביש.

בכל מקרה, אסור לרכוב על המדרכה!

רוכבים תמיד בנתיב הימני

• רוכבים תמיד בנתיב הימני, תוך שימת לב למשתמשי הדרך האחרים.

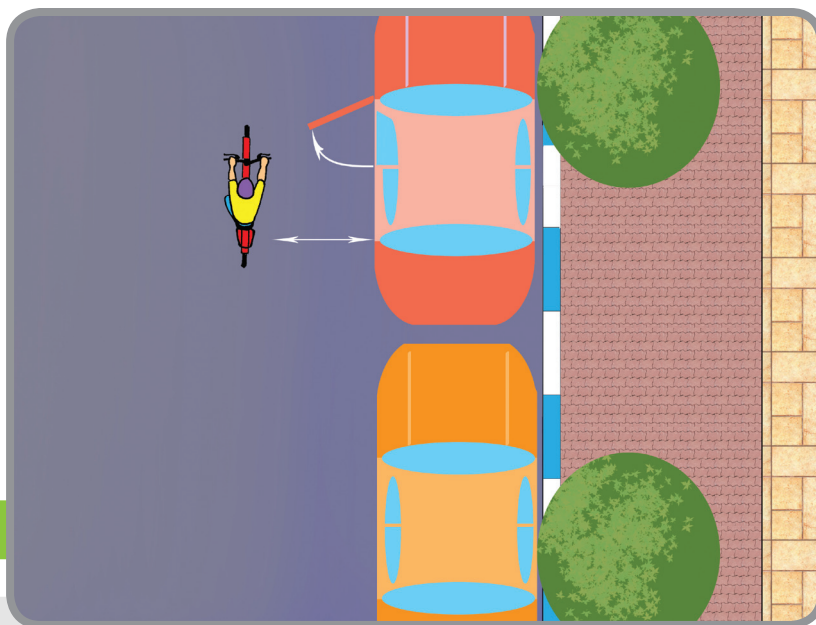

מדרכות הן מחוץ לתחום!

- הרכיבה על המדרכה אסורה בהחלט ועלולה לגרום לפגיעות בהולכי-רגל, בייחוד בקשישים ובילדים.
- כאשר חייבים לחצות מדרכה, יש לרדת מהאופניים ולהוביל אותם לצדכם.
- אסור לרכוב במעבר חצייה המיועד להולכי-רגל. רדו מהאופניים והובילו אותם לצדכם.

שמרו מרחק של מטר מרכב חונה

- רכב עלול לצאת בפזיזות מהחנייה ולפגוע בכם.
- הנהג או הנוסע עלולים לפתוח דלת בלי להסתכל ולהפיל אתכם.
- הולכי-רגל, ילדים ובעלי-חיים עלולים להתפרץ מבין המכוניות ולהפגיע אתכם.

פונים ימינה?

- אותתו ושימו לב שהרכב שלידכם או מאחוריכם הבחין בכם ואינו "חותך" אתכם.
- עדיף לפנות ממרכז הנתיב למרכז הנתיב, ואז לחזור לימין.

זהירות בפנייה שמאלה

- אותתו, ודאו שהרכב שמאחוריכם מבחין בכם ומאט ועברו בזהירות לנתיב השמאלי (בכביש עם נתיב אחד - למרכז הנתיב).
- בדקו שאף רכב לא מגיע מולכם, או שהוא מאט ומאפשר לכם לפנות.
- אם יש כמה נתיבים שפונים שמאלה - הישארו בנתיב הימני ביותר.

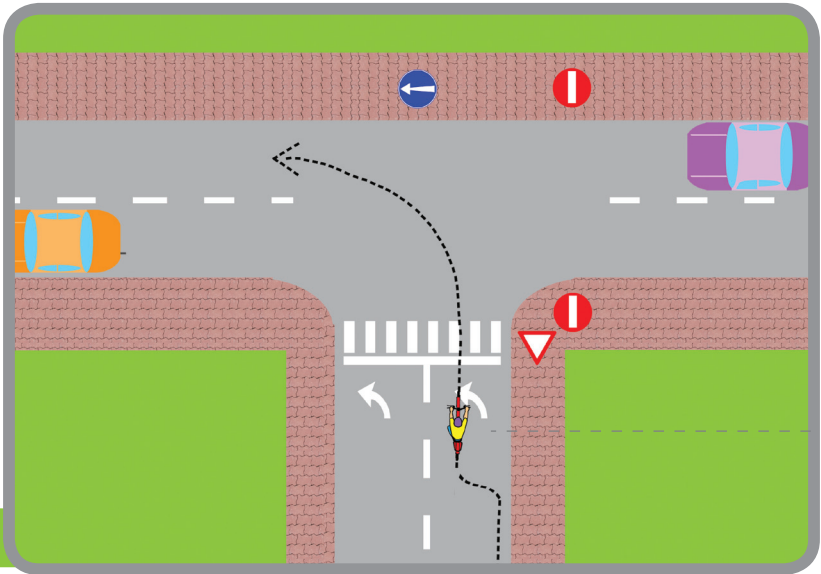
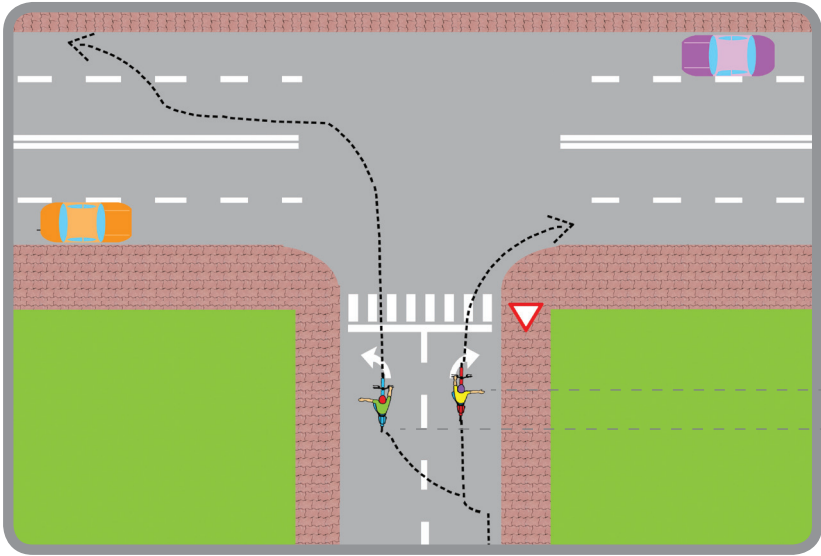
**לפני פנייה, רצוי
ליצור קשר עין עם
הנהג שמאחוריכם**

רכיבה בדרך בין-עירונית

- אם אין שביל אופניים, רכבו בשוליים והיצמדו לצד הימני.
- לקבוצה של יותר מ-10 רוכבים נדרש רכב מלווה, שייסע מאחוריהם באורות מהבהבים.

**השתדלו לרכוב בשבילי
אופניים או ברחובות שקטים.
הימנעו מכבישים סואנים
ומדרכים בין-עירוניות.**

קסדה מצילה חיים

רוכבים עד גיל 18 חייבים לחבוש קסדה בכל דרך, ובכביש בין-עירוני החובה חלה על כולם. ההמלצה שלנו: חבשו קסדה בכל רכיבה!

אופניים אינם משחק ילדים, ותאונה או נפילה מהם עלולות לגרום לפגיעה קשה ואף למוות. זה יכול לקרות לכל אחד, גם לרוכבים מנוסים, מסיבות שאינן תלויות ברוכב כמו כביש רטוב, נהג שלא שם לב, כלב מתפרץ לכביש...

לכן חשוב שהראש יהיה מוגן!

- קונים רק קסדה איכותית עם תו תקן.
- בוחרים את המידה המתאימה: הדקו את הרצועות ודחפו את הקסדה לאחור. היא לא אמורה לזוז יותר מ-2 ס"מ.
- רוכסים היטב: הרצועות נוטות להשתחרר ברכיבה, הדקו אותן מחדש לעתים קרובות.
- נענעו את הראש לצדדים - אם הקסדה רכוסה היטב היא תישאר במקומה!

גם מגני ברכיים ומרפקים יכולים למנוע פגיעה קשה במקרה של נפילה!

- רוח של שתי אצבעות מעל הגבות
- רצועות הצד מתחברות קצת מתחת לאוזן
- רצועת הסנטר מהודקת, אך לא לוחצת

רוכבים בלילה

רכיבה על אופניים בשעות הלילה מסוכנת כפליים: הנהגים אינם רואים אתכם – וגם אתם עלולים לא לראות הולכי-רגל ומכשולים.

כיצד לראות ולהיראות?

- 1 אור קדמי לבן – חובה!
- 2 אור אחורי אדום – חובה!
- 3 מחזירי אור צהובים על הדוושות – חובה!
- 4 אור מהבהב על הזרוע או הקסדה – מומלץ!
- 5 ביגוד בהיר או זוהר – מומלץ!

מסמנים, בודקים, נזהרים

לפני כל פנייה סמנו בבירור את כוונתכם ובדקו אם משתמשי הדרך מסביבכם אכן ראו אתכם!

הדרך הפשוטה והברורה ביותר לסמן שאתם פונים היא להרים יד בכיוון הפנייה.

הרמת יד לימין משמשת גם לסימון עצירה בצד.

זכרו: אין די בסימון. ודאו שמי שמאחוריכם או לידכם אכן הבחין בכם!

לא פונים לפני שבודקים!

- לפני פנייה הביטו היטב לכל הכיוונים, בייחוד כאשר אתם חוצים נתיב.
- ודאו שכלי הרכב מאחוריכם רואים אתכם ומאטים.
- ודאו שהולכי הרגל סביבכם שמים לב אליכם ואינם שקועים בטלפון או בשיחה עם חברים.

צרו קשר עין עם הנהג ברכב שלידכם או מולכם -
האם הוא מבחין בכם?

מתמקדים ברכיבה

בשעת הרכיבה חשוב מאוד לשמור על ערנות ועל תשומת-לב מלאה לכל מה שקורה סביבכם. כל הסחת דעת עלולה להיגרם באסון!

הטלפון נשאר בכיס!

בדיוק כמו בנהיגה ברכב, שימוש בטלפון סלולרי בזמן הרכיבה עלול לגרום לתאונות. אל תחייגו ואל תענו לשיחות, אל תסמסו, אל תבדקו הודעות ואל תצלמו - פשוט עצרו רגע בצד!

חייבים לדבר בטלפון? השתמשו באוזנייה ושמרו על הידיים פנויות והעיניים על הדרך.

מוזיקה מנתקת אתכם מהמציאות

בנוסף לראייה, השמיעה היא החוש החשוב ביותר לרוכב. בעת הרכיבה, הימנעו מהאזנה למוסיקה באמצעות אוזניות והיו ערניים לקולות הדרך, לרכב מתקרב, לצלצולי אזהרה של רוכבים אחרים ולקריאות של הולכי רגל.

בודקים שהכול תקין

האופניים שלכם דורשים תחזוקה שוטפת בדקו – את תקינותם לפני כל רכיבה.

כדי שיהיה קל לזכור את שלבי הבדיקה, סידרנו אותם בצורת האות M

1 גלגל קדמי

- לחץ אוויר בצמיגים: לחצו על הצמיג בין שתי אצבעות, הוא צריך להיות קשה מאוד. אם ברשותכם מד לחץ, בדקו שהלחץ מתאים להוראות היצרן.
- האם הגלגל יציב? בדקו שהגלגל מותקן היטב בתושבת ואינו רופף. אם האופניים עברו תאונה או נפילה, בדקו שהגלגל לא התעקם שאינו נוסע ב"שמיניות".

3 שרשרת

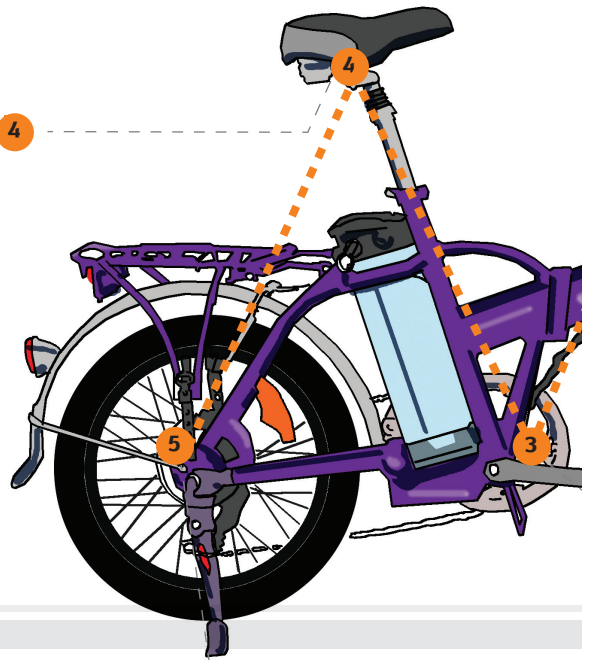
- ודאו שהשרשרת ממוקמת היטב ואינה רפויה.
- בדקו שהיא נעה בחופשיות על-ידי סיבוב הדוושות כמה פעמים לאחור.
- מדי פעם שמנו את השרשרת בעדינות.

2 בלמים וכידון

- בדיקת בלמים: לחצו על ידיות הבלם הקדמי והאחורי זו אחר זו. כאשר הידית לחוצה, האופניים אינם אמורים לזוז!
- בדיקת הכידון: בדקו שהכידון מחוזק היטב ואינו רופף. ודאו שהוא ניצב בזווית ישרה לאופניים ואינו פונה לאף צד.

4 מושב

- גובה: המושב חייב להיות בגובה המתאים לכם, כך שכאשר הדוושה למטה, הרגל שעליה כמעט ישרה.
- כווננו את המושב לגובה המתאים: שחררו אותו (באמצעות ידית שחרור מהיר או מפתח "אלן"), קבעו את הגובה, ישרו למרכז האופניים וחזקו היטב.
- יציבות: ודאו שהמושב אינו משוחרר.

5 גלגל אחורי

- יציבות, לחץ אוויר ותקינות: כמו בגלגל הקדמי.
- מנגנון: הקפידו על תחזוקה שוטפת בהתאם להוראות היצרן.

רוכבים רק על אופניים תקינים!

בישראל מותר לשווק רק אופניים חשמליים תקינים, העומדים בדרישות הבאות:

מנוע

- מנוע חשמלי בעל הספק מרבי של עד 250 וואט.
- המנוע מופעל באמצעות דוושות האופניים ולא באמצעות כפתור התנעה.*
- המנוע מפסיק את פעולתו במהירות 25 קמ"ש.

אבזרי בטיחות

- צופר או פעמון
- פנס קדמי בעל תאורה לבנה
- פנס אחורי בעל תאורה אדומה
- מחזיר אור אחורי
- מחזירי אור צהובים על הדוושות

סימון

- האופנים נושאים תווית ועליה פרטי הדגם, היצרן והיבואן (כמו בדוגמה המצורפת).

*למעט דגמים שמופעלים באמצעות מצערת יד אשר מפסיקה לפעול במהירות 6 קמ"ש

אופניים עם מנוע עזר

שם הדגם: ארץ היצור:
שם היצרן: שם היבואן:
כתובת היצרן: כתובת היבואן:
הספק מנוע 250W מהירות מרבית 25 קמ"ש
אסור לשימוש מתחת לגיל 16

מה אומר החוק?

על-פי תקנות התעבורה, שוטר שמבחין ברוכב אופניים שעובר על התקנות רשאי להוציא את האוויר ואת השסתומים כדי למנוע את המשך הרכיבה תוך הפרת התקנות, ולהטיל על הרוכב קנס בגובה 100 ש"ח.

האם צריך ביטוח?

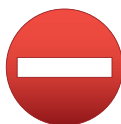
החוק אינו מחייב רוכבי אופניים, רגילים או חשמליים, בביטוח כלשהו. עם זאת, פגיעת אופניים עלולה להיות קשה ולגרור תביעת נזיקין, וגם הרוכב עצמו עלול להיפגע. הגנו על עצמכם ועל ילדיכם באמצעות כיסוי ביטוחי מתאים.

אסור להרכיב אדם נוסף על האופניים!

מרכיבים ילדים רק במושב מתאים:

- מותר להרכיב ילד עד גיל 8 במושב בטיחותי
- אין להרכיב ילד מתחת לגיל שנה
- גם ילד צריך קסדה
- יש לחגור את הילד למושב
- ודאו שהמושב יציב ומעוגן היטב לאופניים

זכרו: כל חוקי התנועה חלים גם על רוכבי אופניים!

- היכן מותר ובטוח לרכוב?
- האם חייבים לחבוש קסדה?
- כיצד נזהרים ברכיבת לילה?
- איך לסמן ולפנות בצורה בטוחה?
- האם מותר לדבר בסלולרי בזמן הרכיבה?
- האם מותר להאזין למוזיקה באוזניות?
- מה צריך לבדוק לפני הרכיבה?
- האם מותר להרכיב אדם נוסף?

כל התשובות ועוד עצות שימושיות בספרון זה

למידע נוסף:

אתר הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים rsa.gov.il

אתר משרד התחבורה והבטיחות בדרכים mot.gov.il

**הרשות הלאומית
לבטיחות בדרכים**

**משרד התחבורה
והבטיחות בדרכים**